

Delio â phynciau sensitif a datgeliadau

Wrth drafod sut maen nhw'n defnyddio'r rhyngrwyd, mae'n bosib y bydd plant a phobl ifanc yn gwneud datgeliadau am bethau maen nhw wedi'u gweld neu eu profi ar-lein.

Mewn arolwg o blant a phobl ifanc 8-17 oed a oedd wedi clywed am Ddiwrnod Defnyddio'r Rhyngrwyd yn Fwy Diogel yn 2020, dywedodd un o bob pump ei fod wedi gwneud iddynt siarad â rhywun am rywbeth a oedd wedi bod yn peri pryder iddynt ar-lein.

Mae'r daflen hon yn cynnwys strategaethau a chyngor ar gyfer siarad am faterion sensitif, a gweithredu ar unrhyw sylwadau sy'n peri pryder.

Delio â phynciau sensitif

Efallai y bydd angen rhoi rhagor o ystyriaeth i rai trafodaethau neu gwestiynau mae pobl ifanc yn eu codi, cyn eu hateb. Dyma rai awgrymiadau ar gyfer oedi'r drafodaeth:

'Cadw tan rywbryd eto'

Dangoswch wal neu flwch cwestiynau lle gellir cadw cwestiynau, themâu neu bynciau nad ydynt yn briodol ar yr adeg honno i'w trafod yn y dyfodol. Gallai'r rhain gael eu cyflwyno'n ddienw, neu gydag enw os hoffai'r dysgwyr gael ymateb unigol.

'Wps ac aw'

Gall unrhyw un sy'n meddwl bod sylw yn annymunol neu'n bryderus ymateb ag 'aw'. Mae'r siaradwr yn ymateb ag 'wps' ac yn cael cyfle i esbonio. Mae'r dull hwn yn helpu i osgoi camddealltwriaeth neu ddrwgdeimlad.

'Seibiant'

Galwch am 'seibiant' pan fydd dysgwyr yn dangos arwyddion o flinder a/neu straen. Bydd hyn yn rhoi cyfle iddynt gael egwyl fach a chyfle i chi asesu'r sefyllfa a phenderfynu ar sut i frwr ymlaen.

'Oedi a rhoi o'r neilltu'

'Oedi' trafodaeth a'i 'roi o'r neilltu' tan rywbryd eto. Ceisiwch roi syniad i'r dysgwyr o ba bryd y bydd y drafodaeth hon yn ailgychwyn. Gallai hyn fod ar ôl y wers, yn ystod amser egwyl, neu ar ôl trafod ag aelod arall o staff.

Ymateb i ddatgeliad

- Os ydych chi'n poeni am blentyn am unrhyw reswm, rhowch wybod i Arweinydd Diogelu Dynodedig eich ysgol/sefydliad, neu uwch aelod o staff, cyn gynted â phosib.
- Gwnewch yn siŵr eich bod yn gyfarwydd â gweithdrefnau adrodd eich ysgol/sefydliad ac nad ydych yn addo cyfrinachedd i'r plentyn.
- Gwnewch yn siŵr mai geiriau'r plentyn sy'n cael eu defnyddio; peidiwch â'u newid mewn unrhyw ffordd. Dylech chi osgoi gofyn cwestiynau arweiniol.
- Dylech chi fabwysiadu agwedd bwyllog ac anfeirniadol, yn enwedig os yw'r mater yn un sensitif.
- Lle bo'n briodol, rhowch gyfle i'r plentyn fod yn rhan o wneud yr adroddiad i'ch Arweinydd Diogelu Dynodedig neu'r uwch aelod o staff.

Cyngor pellach

Mae'r dudalen 'Need Help?' ar wefan yr UK Safer Internet Centre yn cynnwys rhagor o wybodaeth am adrodd pryderon penodol i sefydliadau y tu allan i'ch ysgol/sefydliad.

saferinternet.org.uk/advice-centre/need-help

Mae'r Llinell Gymorth Diogelwch Ar-lein i Weithwyr Proffesiynol yn llinell gymorth am ddim sy'n cynnig cyngor a chymorth i bob aelod o'r gweithlu plant ar unrhyw fater sy'n ymwneud â diogelwch ar-lein, gan gynnwys gemau, meithrin perthynas amhriodol (grooming), seiberfwlio, secstio, ymddygiad amhriodol ar gyfryngau cymdeithasol, a mwy. Mae'r llinell gymorth ar agor o ddydd Llun i ddydd Gwener rhwng 10am a 4pm.

0344 381 4772

helpline@saferinternet.org.uk

saferinternet.org.uk/professionals-online-safety-helpline

